

## मत्स्यपालनासाठी मासे निवडण्याचे निकष

1. **जलवायूशी सुसंगतता :**  
निवडलेली मासळी प्रजाती स्थानिक तापमान, पाण्याची आम्लता (pH), कठोरता, घनद्रव्ये इत्यादींचे योग्य प्रकारे सहन करू शकली पाहिजे.
2. **पाण्यात तग धरून राहण्याची क्षमता :**  
अशा प्रजाती निवडाव्यात ज्या कमी प्राणवायू असतानाही जिवंत राहतात आणि पाण्यातील थोड्याफार बदलांना सहन करू शकतात.
3. **जलद वाढीचा दर :**  
लवकर वाढणारे मासे निवडल्यास उत्पादनाचा कालावधी कमी होतो आणि लवकर आर्थिक लाभ मिळतो.
4. **कमी अन्नात जास्त वाढ :**  
ज्या प्रजाती कमी अन्न खाऊन जास्त वजन वाढवतात, त्या उत्पादन खर्च घटवण्यासाठी उपयुक्त असतात.
5. **एकत्र संगोपनासाठी सुसंगतता :**  
अशा प्रजाती निवडाव्यात ज्या तलावाच्या वेगवेगळ्या पातळ्यांमध्ये राहतात आणि एकमेकांशी अन्नासाठी स्पर्धा करत नाहीत.
6. **सोपे प्रजनन :**  
नैसर्गिक किंवा कृत्रिम पद्धतीने सहज प्रजनन होणारी मासळी निवडल्यास बीज निर्मिती सुलभ होते.
7. **रोग प्रतिकारशक्ती :**  
सामान्य रोग व संसर्गाला सहज तोंड देणाऱ्या प्रजाती निवडाव्यात, जेणेकरून उपचार खर्च कमी राहतो.
8. **बाजारात मागणी असलेली प्रजाती :**  
स्थानिक किंवा इतर बाजारात ज्यांना जास्त मागणी आहे अशा मासळीचा संगोपन करावा.
9. **उत्पादन खर्च आणि नफा :**  
प्रजातीची वाढ, अन्नाची गरज, प्रजनन क्षमता आणि विक्री किंमत यांचा विचार करून आर्थिकदृष्ट्या फायदेशीर प्रजाती निवडाव्यात.
10. **तलावातील प्रत्येक पातळीचा योग्य उपयोग :**  
पाण्याच्या प्रत्येक थरात राहणाऱ्या विविध प्रजाती निवडून तलावाचा पूर्ण वापर करता येतो.